

KHUTBA

Norsk

Fredag 5. februar 2010

Misunnelse

Kjære muslimer, sjalusi eller destruktiv misunnelse (hasad) er en av de mest destruktive følelsene en person kan ha overfor sine medmennesker. En person som føler misunnelse kan raskt ønske andre noe ondt og dårlig, og får en lykkefølelse dersom noe dårlig inntreffer dem. Misunnelse er en av de første syndene som vi skal stå til svar for, og en syndens tre grunnleggende bestanddeler, i lag med arroganse og begjær. Arroganse fikk Satan til å motstå Allahs ordre, begjær fikk Adam til å spise av treet med den konsekvens at de ble utvist fra Paradiset og brakt til jorden. Misunnelse drev Adams sønn Qabil (Kain) til å drepe broren sin Habil (Abel).

Det var misunnelse som drev Josefs brødre til å kaste han i brønnen: **De sa: ”Josef og hans bror er sannelig kjærere for vår far enn vi, enda vi er mange. Vår far er klart på villspor!”** (Josef:8). Misunnelse var også grunnen til at en jøde ikke aksepterte Islam som sin religion: **Islam er religionen overfor Gud. De som har mottatt skriften, var ikke uenige før viten var blitt dem til del, og da drevet av gjensidig misunnelse. For den som fornekter Guds ord er Gud rask til å avregne.** (3:19)

Dette er eksempler som viser tydelig hvor langt mennesker kan gå dersom man lar seg drive av sjalusi, og det er tydelig at det som misunnelse fører med seg, heller ikke er sunt for samfunnet. Siden Islam er opptatt av samfunnet, er misunnelse strengt forbudt. Allah bad Sin Profet (saws) om å søke beskyttelse fra misunnelse: **Si: Jeg søker tilflukt hos morgengryets Herre, mot ondt fra det Han har skapt, mot ondt fra mørket når det bryter inn, mot ondt fra dem som blåser på knuter og utøver magi, mot ondt fra en misunnelig, når han misunner (kaster det onde øye).** (109: Morgengryet)

Profet Muhammed (saws) advarte oss mot å være misunnelige, og viste hvordan det ødelegger vår tro og gode handlinger. **Abu Huraira fortalte at profet Muhammed (saws) sa: ”Motstå mistanke, for mistanke er den alvorligste løgn i tale, og vær ikke nysgjerrige om hverandre, og spioner ikke på hverandre, og misunn ikke andre. Man ikke frem ondskap, og man ikke frem motvilje og fiendskap mellom dere. Og vær brødre og Allahs tjenere:”** (Muslim)

Alzubair Ibn al Awam fortalte at profet Muhammed (saws) sa: ”Dere er blitt rammet av sykdommen som herjet nasjonene før dere; sjalusi og hat. Disse er splitterne, jeg mener ikke den som splitter hår, men religionens splitterne.” (Al Termithy)

Helt grunnleggende oppstår misunnelse når en annen person oppnår makt og autoritet. Vanlige personer vil normalt ikke bli misunt, heller ikke om disse er velsignet med mye mer mat, drikke og koner enn dem selv. Personene velsignet med makt og autoritet derimot, kan raskt forårsake misunnelse. Derfor kan man lett finne misunnelse av ”kunnskapens folk” som har følgere blant folket. På samme måte misunnnes dem som bruker sine formuer på gode måter og tiltrekker seg følgere, i mye større grad enn dem som ikke gjør det, uavhengig av om den som ikke bruker sin formue på andre enn seg selv, har mer penger.

Det finnes to typer misunnelse:

1. Ubegrenset motvilje ovenfor velsignelsene som gis andre, som er en type sjalusi der man utsetter seg for skyld. En person som hater, føler også sorg og smerte. Misunnelsen blir en sykdom i hjertet ved at man finner glede i å fjerne velsignelsene fra andre, selv om dette ikke fører til noen fordel for han selv utover tilfredsheten over å ha seiret i sin vilje. Men i realiteten er ikke smerten helt forsvunnet; den kommer tilbake som den samme velsignelsen eller en lignende en, til den som blir misunt.
2. Å mislike en annens overlegenhet og ønsket om å bli som den personen eller noe bedre. Denne type sjalusi kalles *ghubta*, og Profeten (saws) kalte den *hasad* i hadithen formidlet av Al-Bukhari og Muslim, beretningene fra Ibn Mas’ood og Ibn ’Umar: **Profeten (saws) sa: ”Det er ingen misunnelse (*hasad*) unntatt i to situasjoner: En person som Allah har gitt visdom som han leder ut ifra og lærer til folket, og en person som Allah har gitt rikdom og eiendom som han makter**

å bruke for Sannhetens sak". (Ibn Mas'oods ord)."En person som Allah har gitt Koranen og som resiterer den natt og dag, og en person som Allah har gitt rikdom og eiendom som han gir til veldedighet natt og dag". (Ibn 'Umars ord).

Generelt har vi blitt satt på prøve med misunnelse type 2, som også kan kalles konkurranse, fordi to mennesker konkurrerer for å oppnå den samme goden. De vil mislike at den andre blir velsignet med goden fremfor en selv, slik enhver konkurrerende vil mislike å bli beseiret. Man er ikke skyldig i anklage ved å konkurrere, tvert imot oppmuntres vi til å konkurrere mot det som er godt.

Som muslimer er vi kommandert til å konkurrere for oppnåelse av Allahs belønninger og glede gitt på Dommedag, men ikke for gledene i den materielle verden. Dette er det total enighet om i Profetens (saws) Ahadith, for han gjorde forbudt misunnelse, bortsett fra misunnelse ovenfor dem som er velsignet med kunnskap, som handler etter den og underviser den til andre, og den som er blitt gitt rikdom og bruker den slik Allah ønsker. Den som er blitt gitt kunnskap men som ikke handler etter den, eller den som er blitt gitt rikdom uten å bruke den på rett måte, viser ulydighet mot Allah. Disse bør ikke misunnnes, ei heller er dette en ønskelig tilstand da disse har straff i vente. Han (saws) tillot også misunnelse ovenfor han som er gitt ansvar og som oppfyller denne med kunnskap og rettferdighet, og som oppfyller tilliten folk har til han, og som dømmer blant folk etter Koranen og Sunnah.

Kjære muslimer, sjalusi er en sykdom som påvirker ens tro og handlinger som nevnt i hadithen formidlet av Abo Dawood: **Profeten (saws) sa: "Ingen er fri for *hasad*, men den noble personen skjuler det, mens en vanlig person viser det."** Vi trenger derfor å vite hvordan vi kan kontrollere og kurere oss selv når vi føler misunnelse.

Imam al-Ghazali (må Allah være fornøyd med han) skriver i boken sin *Al-lhya* etter flere sider om misunnelse og dens farer: "Vær klar over at misunnelse er en av de mest farlige sykdommene som kan ramme hjertet, som ikke har noen medisin bortsett fra kunnskap og gode handlinger".

Kunnskapen som behandler sjalusi i hjertet er å vite uten tvil at misunnelse er farlig for en i dette livet og farlig for ens tro. Man bør også vite at det ikke er noen fare for personen som blir misunt, verken i dette livet eller i det neste. Faktisk vil den misunte personen få fordeler ved det.

Misunnelse er en fare for ens tro, fordi du da føler hat mot Allahs forbestemmelser og utdeling av velsignelser blant Sine tjenere. Da hater man rettferdigheten Han har etablert i denne verden med klar visdom. Man bestriker dette og objektiverer det, noe som er imot Den sanne enhet og religionen. I tillegg vil man dele med Satan- og andre ikke-troende, kjærlighet for kriser som faller på de troende og for velsignelsene som forlater dem. Dette er sannelig ondskap i hjertene som spiser opp gode handlinger, og som sletter dem slik natten uthviser dagen.

Misunnelse er farlig for ens liv fordi man i dette livet vil lide og bli torturert av den. Man vil være i dyp sorg hver gang man ser Allahs velsignelse komme over andre enn en selv.

Handlingene som behandler misunnelse innebærer selvkontroll, og strevet etter å gjøre det motsatte av hva man sa eller gjorde mot dem man misunte. Hvis misunnelse drev en til å si noe dårlig, så strev mot å bruke tungen til å gi komplimentere vedkommende. Hvis misunnelse drev en til å se ned på en annen, så opptre ydmykt og si unnskyld til vedkommende. Hvis misunnelse hindret en i å gjøre gode ting for en person, så bør man presse en selv til å gjøre gode handlinger for vedkommende.

Imam al-Ghazali sier så: "Disse er medisinene for misunnelse og er svært effektive, men bitre for hjertet. Men effekten er i den bitre medisinen, så dem som ikke kan være tålmodige med den bitre medisinen, kan heller ikke oppnå kurens søte fornøyelse".

Vi ber Allah swt rense våre hjerter for sjalusi og destruerende misunnelse, tilgi oss og velsign oss både i dette livet og etter døden. Amen

Khutba av Sidi Mohamed Ould Charif